

PLAN DZIAŁANIA KT 226 ds. Mechanicznej Przeróbki Węgla

STRESZCZENIE

Zakres tematyczny KT nr 226 obejmuje:

- terminologię przeróbki węgla (kopaliny),
- kontrola technologiczna mechanicznej przeróbki węgla kamiennego, zasady pobierania i przygotowania próbek,
- niektóre metody badań własności mechanicznych i fizycznych węgla kamiennego i brunatnego,
- symbole graficzne oraz sporządzanie schematów zakładów przerobczych,
- metody oceny i analizy procesów jednostkowych takich jak: klasyfikacja ziarnowa, kruszenie, wzbogacanie, odwadnianie, operacje pomocnicze;
- składowanie węgla i odpadów powęglowych.
- wymagania stawiane wybranym materiałom, stosowanym w przeróbce węgla.

Klasyfikacja zakresu tematycznego wg ICS:

01.040.73; 73.020; 73.040

Zakres współpracy krajowej na etapie programowania prac i opiniowania dokumentów:

Ministerstwo Gospodarki

Zakres współpracy międzynarodowej i regionalnej:

KT nr 226 współpracuje z ISO/TC 27 (Solid mineral fuels), ze szczególnym uwzględnieniem podkomitetów ISO/TC 27/SC 1 (Coal preparation: Terminology and performance) i ISO/TC 27/SC 4 (Sampling).

Rynek, na którym działa KT nr 226 obejmuje przede wszystkim branżę górnictwa węgla kamiennego i brunatnego, w szczególności w zakresie przeróbki mechanicznej węgla kamiennego.

Priorytety pracy KT nr 226 to dbałość o jakość polskich norm dotyczących przeróbki węgla, wdrożenie norm zharmonizowanych z normami europejskimi i międzynarodowymi oraz opracowywanie norm własnych, z grupy G, których tematyka nie jest zawarta w normach europejskich i międzynarodowych.

1 ŚRODOWISKO BIZNESOWE KT

1.1 Opis środowiska biznesowego

Środowisko biznesowe, do którego są adresowane produkty KT nr 226 to górnictwo węgla kamiennego i brunatnego, a także odbiorcy, wykorzystujący węgiel do różnych celów węgla. Produkty te to zarówno normy dotyczące ściśle procesów przeróbki węgla w górnictwie węgla kamiennego, jak i procesów znajdujących zastosowanie u odbiorców i użytkowników węgla (np. pobieranie próbek węgla, niektóre właściwości fizyczne węgla). Do drugiej grupy odbiorców produktów KT nr 266 należą, elektrownie i elektrociepłownie: zawodowe i przemysłowe, koksownie, cukrownie i inne. Do środowiska biznesowe, do którego są adresowane produkty KT nr 226, należy również zaliczyć dostawców niektórych materiałów i odczynników chemicznych (magnetyt flokulanty i inne), urządzeń i wyposażenia zakładów przerobczych (próboborniki, i maszyny przerobcze).

Zagadnienia będące przedmiotem prac KT nr 226 dotyczą kluczowego w skali świata nośnika energii, jakim są węgle kamienny i brunatny. W skali międzynarodowej, w przedmiotowej tematyce, działa ww. TC 27, w którego pracach uczestniczą przedstawiciele wielu państw, w tym takich jak Chiny, Australia, Wielka Brytania, Republika Południowej Afryki i USA. Działalność komitetu wpisuje się w ogólnoświatowe działania, których celem jest zrównoważone wykorzystanie węgla.

1.2 Wskaźniki ilościowe dotyczące środowiska biznesowego

Poniższe wskaźniki ilościowe opisują środowisko biznesowe, do którego są adresowane produkty KT nr 226.

W skali Polski odbiorcami prac KT nr 226 są:

- Sektor górnictwa węgla kamiennego: pięć dużych spółek węglowych i kilka kopalń samodzielnych - łącznie ok. 35 kopalń węgla kamiennego i 5 kopalń węgla brunatnego. Z tym, że liczba zakładów przerobczych przy kopalniach węgla kamiennego jest większa niż liczba kopalń, ponieważ przy niektórych kopalniach funkcjonują więcej niż jeden zakłady przerobcze;
- Ponad 60 elektrowni i elektrociepłowni zawodowych;
- Ok. 200 elektrowni i elektrociepłowni przemysłowych;
- Kilkadziesiąt dalszych podmiotów w sektorach koksownictwa, cukrownictwa, przemyśle cementowym itd.
- Instytuty badawcze, uczelnie wyższe, samodzielne laboratoria badawcze (państwowe i prywatne) świadczące usługi na rzecz przemysłu oparte na wykorzystaniu wytycznych polskich norm.

2 OCZEKIWANE KORZYŚCI Z REALIZACJI PRAC KT

Działalność KT nr 226 powinna skutkować udoskonaleniem norm własnych i zharmonizowanych oraz aktualizacją i racjonalizacją zasobów norm istniejących.

Działania te pozwolą na:

- skuteczniejsze realizowanie procesów przerobczych w sektorze górnictwa węgla kamiennego w tym poprawa efektywności ekonomicznej procesów przerobczych i przeróbki jako całości;
- efektywniejsze wykorzystanie węgla przez jego odbiorców;
- rozwój nauk górniczych.

3 CZŁONKOSTWO W KT I STRUKTURA KT

Każdy podmiot krajowy zainteresowany daną tematyką ma prawo zgłosić chęć uczestnictwa w KT i po spełnieniu wymogów proceduralnych (procedura Z2-P3 w powiązaniu z Z2-P1) stać się członkiem KT. Każdy członek KT realizuje zadania KT poprzez swoich reprezentantów.

Aktualny skład KT jest podany na stronie www.pkn.pl, w Wykazie OT.

KT nr 226 liczy 7 członków, którzy reprezentują :

- jednostki badawcze:
 1. Główny Instytut Górnictwa,
 2. Instytut Chemicznej Przeróbki Węgla,
 3. Instytut Gospodarki Surowcami Mineralnymi i Energią PAN;
- uczelnie wyższe:
 4. Akademia Górniczo - Hutnicza im. Stanisława Staszica w Krakowie,
 5. Politechnika Śląska;
- spółki węglowe:
 6. Kompania Węglowa S.A.;
- inne jednostki:
 7. Porozumienie Związków Zawodowych KADRA.

4 CELE KT I STRATEGIA ICH REALIZACJI

4.1. Cele KT

- Dalsze wsparcie krajowej przeróbki węgla w zakresie dostarczania zweryfikowanych, nowoczesnych wytycznych dotyczących m.in.: oceny skuteczności pracy urzędzeń, metod i procedur pobierania próbek węgla, oznaczania istotnych z punktu widzenia wykorzystania węgla parametrów mechanicznych i fizykochemicznych węgla oraz strug technologicznych występujących w procesach przeróbki węgla, organizacja procesu kontroli technicznej, dobór niektórych materiałów i odczynników chemicznych
- Jak wyżej w odniesieniu do tych procesów i procedur, które znajdują wykorzystanie u odbiorców węgla (pobieranie próbek, parametry mechaniczne i fizykochemiczne węgla).
- Prowadzenie konsultacji z szerokim gronem odbiorców norm, będących w zakresie działania KT nr 226 odnośnie ich aktualności oraz prowadzenie działań w kierunku utrzymania możliwie pełnego zbioru tych norm, biorąc pod uwagę politykę aktualizacji norm PKN.

4.2. Strategia ustalona do osiągnięcia celów KT

- Bieżące konsultacje z przemysłem;
- Konsultacje naukowe treści norm;
- Utrzymywanie kontaktów z TC 27, śledzenie trendów światowej w tematyce objętej zakresem działania KT.

4.3. Aspekty środowiskowe

Normy opracowywane i nowelizowane przez KT nr 226 są ściśle związane z produkcją i wykorzystaniem węgla. Oba te procesy odbywają się nie bez znacznego wpływu na środowisko naturalne. Opracowywane normy są elementem całego łańcucha działań mających na celu minimalizację niekorzystnych wpływów produkcji i wykorzystania węgla na środowisko.

5 CZYNNIKI WPŁYWAJĄCE NA REALIZACJĘ PROGRAMU PRAC KT I WPROWADZANIE NOWYCH TN DO PROGRAMU PRAC

Trudności z pozyskaniem środków, zwłaszcza z uwagi na fakt, że górnictwo węgla kamiennego, jako całość, funkcjonuje na granicy opłacalności produkcji.

Trudności z ustaleniem adresatów zapytań o dofinansowanie realizacji programu z uwagi na bardzo szeroki wachlarz odbiorców norm – problem typu: „dlaczego jedna instytucja ma finansować normy, które wykorzystuje bardzo duża liczba instytucji?”, z drugiej strony skrajnie trudna sytuacja KT w przypadku prób organizacji reprezentacyjnych konsorcjów współfinansujących realizację programu prac KT.

6 WYKAZ PROPOZYCJI TEMATÓW NORMALIZACYJNYCH, DLA KTÓRYCH KT PRZEWIDUJE POZYSKANIE ZAMAWIAJĄCYCH W RAMACH PRAC NA ZAMÓWIENIE

prPN-G-04531 Węgiel kamienny i brunatny -- Oznaczanie gęstości nasypowej (opracowanie w ramach nowelizacji)

prPN-G-04558 Węgiel kamienny -- Oznaczanie wskaźnika samozapalności (opracowanie w ramach nowelizacji)

prPN-G-04601 Obciążniki cieczy ciężkiej zawieszinowej -- Obciążnik magnetytowy -- Wymagania i badania (opracowanie w ramach nowelizacji)